

ефективність реалізації політик і забезпечувати більшу підзвітність урядових органів, удосконалювати закони і політики з метою подолання наявних гендерних проблем, підвищувати темпи економічного розвитку територій з урахуванням більш ефективного використання наявних ресурсів. Завдяки своїй зорієнтованості на бюджет, стратегія ГОБ здатна об'єднати процес розробки політики з процесом формування бюджету [2].

В Україні, починаючи з 2014 року, працює проект «Гендерне бюджетування в Україні», який здійснюється за фінансової підтримки Уряду Швеції з метою підтримки Міністерства фінансів України в процесі впровадження гендерно-орієнтованого бюджетування в Україні. *Проект «Гендерне бюджетування в Україні» допомагає Міністерству фінансів України здійснювати реформи задля впровадження справедливого об'єктивного бюджетування, орієнтованого на реальні потреби громадян та громадян України. Слід відмітити, що вперше за історію бюджетування в незалежній Україні Кабінет міністрів України затвердив середньострокову бюджетну резолюцію на три роки (2018-2020 рр.).* Було змінено основний підхід до бюджетування. Держбюджет на 2018 рік було розроблено саме на основі середньострокової бюджетної резолюції, запровадивши таким чином нову модель бюджетної політики - середньострокове бюджетне планування. Це означає, що в Україні буде передбачувана бюджетна політика, безперервність і наступність бюджетного процесу та ефективний розподіл державних ресурсів. Так, при розробці бюджету 2018 року. Міністерство фінансів України змінило фокус бюджетного планування - від утримання бюджетних установ та пустих приміщень - до фінансування послуг. Таким чином вже фінансуються деякі послуги в системі охорони здоров'я та освіти [3]. Саме у такому підході - в урахуванні потреб конкретної людини, й корениться гендерно-орієнтоване бюджетування.

Отже, застосування гендерно-орієнтованого бюджетування привертає увагу до проблем гендерної політики, а гендерний аналіз дозволяє отримати детальнішу інформацію про розподіл ресурсів між чоловіками та жінками та про вплив на них державної політики й державних видатків. Це забезпечує створення потужнішої доказової бази для прийняття рішень та сприяє ефективнішому використанню державних коштів.

Література:

1. Гендерно-орієнтоване бюджетування: аналіз програм, які фінансуються з бюджету, з позиції гендерної рівності//Посібник для працівників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування : - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - <http://grbproject.org>.
2. Гендерно-орієнтоване бюджетування: - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - <http://krona.org.ua>.
3. Уряд схвалив проект держбюджету на 2018 рік та направив до Парламенту: - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - <https://www.minfin.gov.ua>.

Гиренко Х.В.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 5 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри фінансів Буряченко А.Є.*

ГЕНДЕРНИЙ МЕЙНСТРИМ ПРИ ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

В умовах процесу децентралізації та реорганізації системи державних фінансів пов'язана з розвитком суспільства, що базуються на принципах сталого соціально-економічного розвитку актуальність раціонального використання коштів на місцевому рівні зростає. Розвинуті демократичні держави велику увагу приділяють розвитку місцевих бюджетів. Така ситуація є звичайним явищем для більшості європейських країн, в яких на місцеві органи покладається основна відповідальність за послуги

соціального характеру, а центральна влада зосереджується на послугах економічного характеру, на забезпеченні оборони, безпеки, тощо. Передумовою цього є низка переваг, які одержують внаслідок здійснення певних видатків за рахунок коштів місцевих бюджетів. Відповіддю на вищезгадані виклики є гендерно-орієнтоване бюджетування.

Гендерно орієнтоване бюджетування – це частина реформи публічних фінансів в Україні. Завдання цієї реформи – інтегрувати середньострокове бюджетування з принципами прозорого бюджету і рівного доступу до державних ресурсів. Гендерна рівність – це не лише питання прав людини, а є невід’ємною частиною економічного і соціального розвитку суспільства. Актуальність гендерних бюджетів в тому, що вони якнайкраще дозволяють оцінити бюджетні витрати та доходи з позиції гендерної рівності. Такий аналіз дозволяє зацікавленим сторонам зрозуміти як політичні рішення впливають на жінок і чоловіків та дозволяє оцінити ступінь посилення або ослаблення нерівності в суспільстві [1, с. 12].

Гендерний бюджет виступає складовою децентралізаційних реформ, що спрямовані на зміцнення фінансової спроможності місцевого самоврядування, і пов’язує процеси управління фінансовими ресурсами та забезпечення гендерного паритету. У цілій низці країн гендерний бюджет є частиною офіційного бюджетного процесу. Незважаючи на те, що характер гендерних бюджетних ініціатив у кожній країні визначається національними та регіональними чинниками, економічним розвитком, особливостями соціальної політики, мета гендерного бюджету для всіх єдина.

Як свідчить досвід впровадження гендерних бюджетів, вони здатні забезпечити ефективніший збір і витрачання державних ресурсів. Гендерний бюджет поліпшує соціальне планування: по-перше, за рахунок зростання економічної ефективності; по-друге, конкретизується спрямованість вкладень, ефективніше використовуються економічні ресурси; по-третє, стають якіснішими послуги для населення, оскільки вибудовуються чіткі орієнтири для кінцевого споживача [2, с. 24].

Загалом, говорячи про актуальність гендерного бюджетування для України, можна визначити основні можливості, які отримує суспільство від впровадження цієї технології. А саме – гендерні бюджетні ініціативи дозволяють:

- залучити жінок до активної участі в ухваленні економічних рішень через їх участь в бюджетному процесі;
- забезпечити моніторинг й оцінку державних витрат і доходів з урахуванням гендерних проблем;
- ефективніше використовувати ресурси задля досягнення гендерної рівності й людського розвитку;
- зробити акцент на зміні пріоритетів, а не на збільшенні загального обсягу державних витрат;
- переорієнтувати програми, котрі реалізуються в конкретних секторах, замість того, аби змінювати загальні розміри бюджетних асигнувань, що на них виділяються;
- створити умови для контролю за тим, як органи влади виконують зобов’язання щодо дотримання прав жінок [3, с. 24].

Попри значні переваги, які одержують від закріплення певних видатків за місцевими бюджетами, існують обмеження, що цьому перешкоджають. До цих обмежень належить складність врахування економії на масштабі. Адже зазвичай надання послуги більшій кількості споживачів веде до зменшення вартості цієї послуги в розрахунку на одного споживача. Крім цього, при наданні послуг населенню за рахунок місцевого бюджету можлива ситуація, коли користь від благ будуть отримувати жителі прилеглих територій. Тому необхідно мати на увазі, що надання цих послуг потрібно буде здійснювати в більших обсягах, а, відповідно, більшими будуть видатки. Таким чином, буде порушено основну умову функціонування місцевих фінансів, адже бюджет буде

наповнюватися за рахунок сплачених податків в певній місцевості, а користь від видатків поширюватиметься на більшу територію.

Успішне впровадження гендерних бюджетів сприяє позитивним змінам, таким як: покращення якості послуг для населення за рахунок спрямування бюджетних витрат на конкретного споживача; підвищення ефективності реалізації політик і забезпечення більшої підзвітності урядових органів; удосконалення законів з метою подолання наявних гендерних проблем; підвищення темпів економічного розвитку територій з урахуванням більш ефективного використання наявних ресурсів; зменшення гендерної нерівності та розвиток гендерно-чутливої політики.

Література:

1. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. – К., 2014. – 65 с.
2. Гендерно-орієнтоване бюджетування в Україні: теорія і практика: Метод. посіб. – К.: ФОП Клименко, 2016. – 92 с.
3. Гендерне бюджетування в Україні / За заг. ред. Б. Малиняк : посібник. – К. : Фонд ім. Фрідріха Еберта: представництво в Україні, 2012. – 34 с.

Гмиря В.П.

*к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи
Черкаський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

МЕХАНІЗМ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА РЕГІОНУ

Активізація та розширення інвестиційно-інноваційного розвитку аграрного виробництва в регіональному зрізі є однією з наріжних передумов успішного сталого розвитку агроформувань та їх стабільного врівноваженого економічного зростання. Водночас, нині в посткризовому економічному просторі України спостерігається грона перешкод, що блокує динамічний інвестиційно-інноваційний розвиток аграрного виробництва. Зокрема, брак дієвого механізму інвестиційно-інноваційного розвитку аграрного виробництва регіону призвів до того, що агроформування фактично позбавлені дієвих важелів розв'язання інноваційно-інвестиційних проблем та не мають можливостей зміцнювати свою матеріально-технічну базу й розгортати та нарощувати капітальні інвестиції в аграрне виробництво. Так, проявом загострень означених проблем є висока зношеність основних засобів агроформувань та унеможливлення їх модернізації, що звужує фінансовий підмурок сталого розвитку суб'єктів аграрної сфери і спонукає до пошуків нетрадиційних каналів імобілізації довгострокових інвестиційних ресурсів.

Більшість інвестицій в Україні формуються в агросфері - агробізнес приваблює своїм потенціалом. Вже зараз Україна знаходиться на лідируючих позиціях в світі по виробництву та експорту багатьох харчових продуктів, і це при меншій, в порівнянні з порівнянними країнами, ефективності та врожайності. Український агробізнес поступово перестає бути сировинним. Вперше експортним продуктом №1 стало не зерно, а продукт переробки - соняшникова олія. Інвестори розуміють, що агросектор - перспективна галузь, а Україна - одна з кращих країн для сільського господарства в світі.

Розвиток аграрного виробництва Черкаської області значною мірою визначається темпами та пропорціями інвестицій для впровадження найновітніших й екологічно чистих технологій рослинництва, тваринництва та переробної сфери. Завдяки цьому, відбувається інтенсифікація економічного процесу, що в свою чергу, розширює можливості прискорення науково-технічного прогресу, продуктивного використання робочої сили, фінансових і матеріальних ресурсів та ін.